

De helft van de studenten heeft een baan

Studeren en werken

Vier van de tien scholieren en studenten werken naast hun opleiding. Meestal is het werk waar weinig opleiding voor vereist is: vakken vullen, achter de kassa, schoonmaken en drankjes serveren.

In 1997 telde ons land ruim een miljoen (vol-tijd)scholieren en studenten van 15 tot 24 jaar. Ruim een half miljoen hadden naast hun studie een betaalde baan.

Het combineren van een studie met een betaalde baan komt de laatste jaren steeds vaker voor. Het aandeel scholieren en studenten die naast hun studie wat bijverdienen, is de laatste vijf jaar met twee procentpunt per jaar toegenomen.

In 1993 werkte 34 procent van de scholieren en studenten, in 1997 was dit gestegen naar 44 procent. De bezuinigingen op de studie-financiering sinds 1994 zijn voor deze ontwikkeling de belangrijkste verklaring.

Ouderen en hoogopgeleiden

Hbo- en wo-studenten werken het meest naast hun studie. Ruim de helft van hen heeft naast een studiebeurs inkomsten uit een baan. Ook veel leerlingen in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) hebben betaald werk (49 procent). Van de scholieren in het algemeen voortgezet onderwijs (mavo, havo, vwo) werkte in 1997 ruim eenderde.

Het aandeel scholieren en studenten met een baantje neemt toe met de leeftijd. In 1997 werkte van de 15- en 16-jarigen eenderde deel, van de 23- en 24-jarige studenten werkte de helft.

Toch is het werken naast een studie niet alleen een kwestie van leeftijd. Op elke leeftijd neemt het aandeel werkenden toe met het onderwijsniveau. Zo hebben vwo-scholieren van 16 jaar vaker een bijbaan dan hun leeftijdgenoten die een mavo/vbo-opleiding volgen. Ten slotte hebben studenten die op kamers wonen vaker een baan dan studenten die thuis wonen. In 1997 werkte van de uitwonende studenten 53 procent, van de thuiswonenden had 42 procent een bijbaan.

Autochtonen

Autochtone scholieren en studenten hebben vaker een bijbaantje dan hun allochtone leeftijdgenoten. Van de honderd autochtonen hebben er 46 een baan, van de allochtonen 28. Dit verschil in arbeidsdeelname hangt, deels, samen met hun onderwijsloopbaan. Allochtone jongeren zijn doorgaans lager opgeleid dan Nederlandse jongeren en zitten minder lang op school. Turkse en Marokkaanse scholieren en studenten werken veel minder vaak dan andere allochtonen. Van de Turken en Marokkanen heeft maar 16 procent een bijbaantje, tegen 31 procent van de Surinamers, Antillianen en Arubanen.

Klein baantje

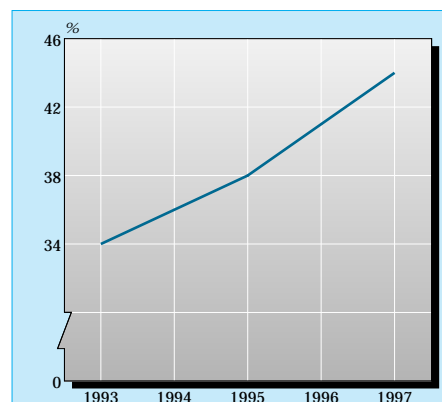
Werkende scholieren en studenten hebben meestal maar een klein baantje. Drie van de vier werkstudenten werkten in 1997 minder dan twaalf uur per week, één op de twaalf studenten had een volledige baan. De meesten (82 procent) werkten in het weekend en in de avonduren, slechts 14 procent werkte op kantoortijden.

Scholieren en studenten gebruiken vooral de maanden mei tot en met augustus om wat bij te verdienen. Bovendien werken ze dan meer uren per week. In 1997 had 23 procent van de werkstudenten in de zomermaanden een baan van minstens twintig uur, tegen twaalf procent in de andere maanden.

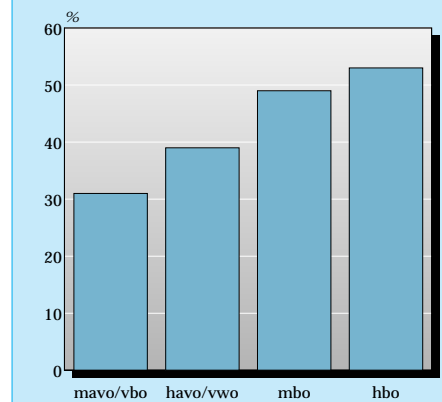
Vakken vullen

De meeste scholieren en studenten verrichten werk waarvoor weinig opleiding nodig is. Eenderde van de werkstudenten doet werk waarvoor basisonderwijs volstaat. De helft heeft een bijbaan op lager beroepsniveau. Slechts een gering aantal studenten heeft een baantje waarvoor een hoger beroepsniveau

Werkstudenten

Naar onderwijsniveau, 1997

vereist is.

Vooraf winkels boden in 1997 veel werk. Drie van de tien werkende scholieren en studenten hadden een baantje in een winkel als winkelbediende, vakkenvuller of kassamedewerker. Wat minder populair zijn schoonmaakwerk (glazenwasser, medewerker van de huishoudelijke dienst) en de horeca (kelner, serveerster).

Annemarie Boelens en Ilonka Sinkeldam